

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Національний гірничий університет»

ПОЛОЖЕННЯ
про формування спеціалізацій спеціальностей

Дніпропетровськ
НГУ
2016

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

НАКАЗ

02 09 20 16

м. Дніпропетровськ

№ 46

Про введення в дію «Положення
про формування спеціалізацій
спеціальностей»

З метою забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, оптимізації навчально-наукової структури університету при запровадженні порядку формування актуальних спеціалізацій спеціальностей Переліку 2015 та закріплення спеціальностей і спеціалізацій за кафедрами, виконання рішення вченої ради університету від 5 квітня 2016 року (протокол №4)

НАКАЗУЮ:

1. Ввести в дію з 1 вересня 2016 року «Положення про формування спеціалізацій спеціальностей» (далі – Положення) затверджене рішенням вченої ради університету від 5 квітня 2016 року (протокол №4).

2. Деканам факультетів, завідувачам кафедр, директору Науково-методичного центру, начальнику відділу ліцензування та акредитації під час формування актуальних спеціалізацій спеціальностей Переліку 2015 та закріплення спеціальностей і спеціалізацій за кафедрами керуватися цим Положенням.

3. Контроль за виконання наказу покласти на першого проректора О.О. Азіюковського.

В.о. ректора

О.О. Азіюковський

Проект наказу вносить:

Начальник науково-методичного центру

В.О. Салов

Узгоджено:

Головний бухгалтер

Л.Г. Сядро

Начальник ВК

О.О. Лабза

Провідний юрисконсульт

Т.А. Кулик

Зав. канцелярії

Л.П. Лупацій

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Національний гірничий університет»

ЗАТВЕРЖДЕНО
наказом Ректора Державного ВНЗ
«Національний гірничий університет»
від « 02 » вересня 2016 року № 46

ПОЛОЖЕННЯ
про формування спеціалізацій спеціальностей

Дніпропетровськ
НГУ
2016

ЗМІСТ

1.	Цілі впровадження Положення	3
2.	Нормативні посилання	3
3.	Спеціалізації спеціальностей Державного ВНЗ «НГУ»	3
4.	Формування нових спеціалізацій спеціальностей Переліку-2015	5
5.	Порядок закріплення спеціальностей та спеціалізацій за кафедрами ...	6
6.	Прикінцеві зауваження	10

1. Цілі впровадження Положення:

- формування нових актуальних спеціалізацій спеціальностей Переліку 2015;
- порядок закріплення спеціальностей та спеціалізацій за кафедрами;
- забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- оптимізація навчально-наукової структури університету.

2. Нормативні посилання

Положення розроблено на основі таких нормативних документів:

1. Закон України «Про вищу освіту». <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/848-19/page>.
3. Класифікатор професій ДК 003:2010 [Електронний ресурс]. – Чинний від 01.11.2010. – Режим доступу: <http://dovidnyk.in.ua/directories/profesii>.
4. Національна рамка кваліфікацій. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2015 №266 «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
6. Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
7. Наказ МОН України від 15 жовтня 2015 №1085 «Про Умови прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2016 році».
8. Наказ ректора Державного ВНЗ «Національний гірничий університет» від 27.01.2016 №4 «Про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти».
9. Ліцензійні умови впровадження освітньої діяльності закладів освіти. Затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>.
10. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. <http://mon.gov.ua/activity/education/reforma-osviti/naukovo-metodichna-rada-ministerstva/metodichni-rekomendacziyi.html>.
11. Політика забезпечення якості вищої освіти Державного ВНЗ «Національний гірничий університет [Електронний ресурс] / Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2016. – 14 с. Режим доступу: <http://www.nmu.org.ua/>.
12. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) / Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248945529>.
13. International Standard Classification of Education : Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) – Detailed field descriptions. <http://www.uis.unesco.org/Library/Pages/DocumentMorePage.aspx?docIdValue=928&docIdFId=ID>.

3. Спеціалізації спеціальностей Державного ВНЗ «НГУ»

Спеціалізаціями спеціальностей Переліку 2015 автоматично вважаються спеціальності попередніх переліків [1]. Їх розподіл за спеціальностями Переліку 2015 регламентовано таблицею відповідності [5]. Для Державного ВНЗ НГУ перелік таких спеціалізацій подано нижче.

Спеціальність	Спеціалізація
011 НАУКИ ПРО ОСВІТУ	Педагогіка вищої школи
035 ФІЛОЛОГІЯ	Переклад
051 ЕКОНОМІКА	Економічна кібернетика
	Економіка підприємства
	Економіка довкілля і природних ресурсів
071 ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ	Облік і аудит
072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ	Фінанси і кредит
073 МЕНЕДЖМЕНТ	Менеджмент організацій і адміністрування
	Менеджмент інноваційної діяльності
	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
	Логістика
	Управління інноваційною діяльністю
	Адміністративний менеджмент
Управління проектами	
075 МАРКЕТИНГ	
081 ПРАВО	
101 ЕКОЛОГІЯ	
103 НАУКИ ПРО ЗЕМЛЮ	Геологія
	Гідрогеологія
	Геофізика
121 ІНЖЕНЕРІЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	Програмне забезпечення систем
122 КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ	Інформаційні управляючі системи та технології
	Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг
123 КОМП'ЮТЕРНА ІНЖЕНЕРІЯ	Комп'ютерні системи та мережі
124 СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ	Системний аналіз і управління
125 КІБЕРБЕЗПЕКА	Безпека інформаційних і комунікаційних систем
	Системи технічного захисту, автоматизація її обробки
	Управління інформаційною безпекою
131 ПРИКЛАДНА МЕХАНІКА	Технології машинобудування
133 ГАЛУЗЕВЕ МАШИНОБУДУВАННЯ	Гірничі машини та комплекси
141 ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА, ЕЛЕКТРОТЕХНІКА ТА ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА	Електротехнічні системи електроспоживання
	Нетрадиційні та відновлювані джерела енергії
	Енергетичний менеджмент
	Електромеханічні системи автоматизації та електропривод
	Електромеханічні системи геотехнічних виробництв
151 АВТОМАТИЗАЦІЯ ТА КОМП'ЮТЕРНО-ІНТЕГРОВАНІ ТЕХНОЛОГІЇ	Комп'ютеризовані системи управління та автоматика
	Автоматизоване управління

Спеціальність	Спеціалізація
	технологічними процесами
152 МЕТРОЛОГІЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-ВИМІРЮВАЛЬНА ТЕХНІКА	Метрологія та вимірювальна техніка
172 ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ ТА РАДІОТЕХНІКА	Телекомунікаційні системи та мережі
184 ГІРНИЦТВО	Розробка родовищ та видобування корисних копалин
	Шахтне і підземне будівництво
	Буріння свердловин
	Маркшейдерська справа
	Збагачення корисних копалин
	Обробка природних матеріалів
192 БУДІВНИЦТВО ТА ЦИВІЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ	Промислове і цивільне будівництво
193 ГЕОДЕЗІЯ ТА ЗЕМЛЕУСТРІЙ	Геоінформаційні системи і технології
	Землеустрій та кадастр
274 АВТОМОБІЛЬНИЙ ТРАНСПОРТ	Автомобілі та автомобільне господарство
275 ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ	Організація перевезень і управління на транспорті

4. Формування нових спеціалізацій спеціальностей Переліку 2015

Укрупнення спеціальностей і розвиток нових видів економічної діяльності та технологій вимагає започаткування нових спеціалізацій спеціальностей за рівнями вищої освіти. Спеціалізація є складовою спеціальності та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої освіти.

Спеціалізації розробляються вищими навчальними закладами в межах ліцензованої спеціальності та не підлягають затвердженню державними органами.

Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти формує єдину базу даних, запроваджених вищими навчальними закладами спеціалізацій, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти на кожному рівні вищої освіти.

Умови запровадження спеціалізацій:

- 1) регламентація спеціалізації стандартами вищої освіти за спеціальністю;
- 2) спроможність кафедри провадити освітню діяльність у сфері вищої освіти відповідно до ліцензійних умов;
- 3) наявність освітніх програм за рівнями вищої освіти;
- 4) позитивна динаміка попиту на спеціальність;
- 5) наявність регіональних потреб, попиту роботодавців на спеціалізацію;
- 6) відповідність змісту підготовки колу професійних завдань і обов'язків за новою професійною роботою в межах спеціальності;
- 7) особливість професійної роботи за спеціалізацією, а саме наявність:
 - а) нового продукту (кінцевий результат, ціль праці);
 - б) нового предмету, на який спрямована праця фахівця (матеріал, механізм, природний об'єкт, людина);
 - в) іншого способу праці (технологія, процес діяльності, організація);
 - г) інших умов, в яких відбувається праця;
- 8) відсутність у назвах спеціалізацій слів, що можуть сприйматися як такі, що належать до інших спеціальностей Переліку 2015;
- 9) ідентичність назв спеціалізацій за рівнями вищої освіти;

10) наявність не менше 75% оригінальних навчальних дисциплін відносно інших спеціалізацій спеціальності (вибіркова частина освітньої програми);

11) наявність нормативної кількості здобувачів в академічній групі за спеціалізацією;

12) ухвалення вченою радою на підставі експертизи спроможності започаткування спеціалізації.

5. Порядок закріплення спеціальностей та спеціалізацій за кафедрами

5.1. Кафедра, що претендує на статус випускової за певною спеціалізацією, складає й надає на експертизу до відділу ліцензування та акредитації довідку про потенціал та результативність кафедри за формою:

Потенціал та результативність кафедри _____

№	ПОКАЗНИК	ВІДОМОСТІ
1	НАЗВА СПЕЦІАЛЬНОСТІ ПЕРЕЛІКУ 2015	
	наявність цієї спеціальності на інших кафедрах університету	
2	НАЗВА СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ	
	назва спеціальності за Переліком 2010 нова назва	
3	ОЗНАКИ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ:	
	опис об'єкту професійної діяльності фахівців, які здобувають ступінь вищої освіти:	
	а) бакалавра	
	б) магістра	
	в) доктора філософії	
	відмінності зазначеної спеціалізації від інших спеціалізацій даної спеціальності в університеті (у видах професійної роботи, в обладнанні, технології, продукції, умовах діяльності або послугах, що надаються)	
4	ПОКАЗНИКИ ПРИЙОМУ ТА ВИПУСКУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ (ЗА ОСТАННІ 5 РОКІВ):	
	середній конкурс при прийомі на перший курс за програмами:	
	а) бакалавра	
	б) магістра	
	кількість випускників (спеціалістів та магістрів) у т.ч., які навчалися за бюджетні кошти	
	з них працевлаштовано	
5	КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
	Завідувач кафедри (ПІБ, вчене звання, науковий ступінь)	
	Чисельність науково-педагогічних працівників (НПП) кафедри (всього осіб), в тому числі:	
	а) НПП, що працюють за основним місцем роботи (осіб), з них: з науковими ступенями та/або вченими званнями (осіб)	

№	ПОКАЗНИК	ВІДОМОСТІ
	частка НПП з науковими ступенями та/або вченими званнями (відсоток) докторів наук та/або професорів (осіб) кандидатів наук та/або доцентів (осіб) б) НПП, що працюють за сумісництвом (зовнішні сумісники): докторів наук та/або професорів (осіб) кандидатів наук та/або доцентів (осіб) в) середній вік НПП кафедри	
6	РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (%) : матеріально-технічне забезпечення навчально-методичне забезпечення інформаційне забезпечення	
7	НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ наявність та назви наукових шкіл наявність аспірантури наявність докторантури кількість аспірантів (станом на січень) кількість докторантів (станом на січень) наявність в університеті спеціалізованої вченої ради по захисту дисертацій: а) кандидатських б) докторських кількість захищених дисертацій за останні 5 років, у т.ч. через аспірантуру та докторантуру: а) кандидатських б) докторських частка штатних НПП, які проводять наукові дослідження за тематикою кафедри (факультету, інституту)	
8	РІВЕНЬ ПРОФЕСІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ КАФЕДРИ ЗА ОСТАННІ П'ЯТЬ РОКІВ	
8.1	Публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема: Scopus, Web of Science Core Collection	
8.2	Публікації у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України	
8.3	Одержання: авторського свідоцтва	
	патенту	
8.4	Наявність:	
	навчальних видань, що рекомендовані до видання вченою радою монографій	
8.5	Наукове керівництво (консультування) здобувача,	

№	ПОКАЗНИК	ВІДОМОСТІ
	який одержав документ про присудження наукового ступеня	
8.6	Участь у міжнародному науковому проекті	
	Залучення до міжнародної експертизи	
	Наявність звання «суддя міжнародної категорії»	
8.7	Проведення навчальних занять іноземною мовою (крім мовних навчальних дисциплін), <i>кредитів на навчальний рік</i>	
8.8	Робота у складі:	
	експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН	
	галузових експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти	
	акредитаційної комісії	
	експертних рад Акредитаційної комісії	
	міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії	
	експертних комісій МОН	
	науково-методичної ради МОН	
	науково-методичних комісій з вищої освіти МОН	
	робочих груп за наказом МОН	
8.9	Виконання функцій:	
	наукового керівника наукової теми (проекту)	
	відповідального виконавця наукової теми (проекту)	
8.10	Керівництво студентом, який зайняв призове місце, або робота у складі організаційного комітету/журі/апеляційної комісії Міжнародної студентської олімпіади/II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт)/III-IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів/II—III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук	
	Керівництво студентом, який став призером Олімпійських, Паралімпійських ігор, Всесвітньої та Всеукраїнської Універсиади, чемпіонату світу, Європи, Європейських ігор, етапів Кубка світу та Європи, чемпіонату України	
	Виконання обов'язків головного секретаря, головного судді, судді міжнародних та всеукраїнських змагань	
	Керівництво спортивною делегацією	
	Робота у складі організаційного комітету, суддівського корпусу	
8.11	Організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти/факультету/відділення (наукової установи)/інституту/філії/кафедри або іншого	

№	ПОКАЗНИК	ВІДОМОСТІ
	відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти підрозділу/відділу (наукової установи)/навчально-методичного управління (відділу)/лабораторії/іншого навчально-наукового (інноваційного) структурного підрозділу/вченого секретаря закладу освіти (факультету, інституту)/відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника	
8.12	Участь в атестації наукових кадрів як: офіційного опонента члена спеціалізованої вченої ради	
8.13	Присудження наукового ступеня доктора наук Присвоєння вченого звання професора	
8.14	Видання матеріалів методичного забезпечення навчального процесу	
8.15	Присудження наукового ступеня доктора філософії Присвоєння вченого звання доцента Отримання документа про другу вищу освіту	
8.16	Керівництво студентом, який зайняв призове місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт) Робота у складі організаційного комітету/журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт) Виконання обов'язків куратора групи Керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком/проблемною групою Керівництво студентом, який брав участь в Олімпійських, Паралімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській Універсіаді, чемпіонаті світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубка світу та Європи, чемпіонаті України Виконання обов'язків тренера, помічника тренера національної збірної команди України з видів спорту	
8.17	Наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики, нормативних документів рівня НГУ	
8.18	Участь з опублікованими доповідями (тезами) у міжнародних науково-практичних конференціях з проблем вищої освіти і науки, проблем відповідних галузей та інших напрямів	
8.19	Участь з опублікованими доповідями (тезами) на всеукраїнських науково-практичних конференціях з проблем вищої освіти і науки, проблем відповідних галузей та інших напрямів	

№	ПОКАЗНИК	ВІДОМОСТІ
8.20	Наявність нагород (медалі, дипломи, грамоти), отриманих на міжнародних виставках у галузі науки, освіти, технологій	
8.21	Наявність нагород (медалі, дипломи, грамоти), отриманих на вітчизняних виставках у галузі науки, освіти, технологій	
8.22	Обрання до державних академій наук України	
8.23	Присудження державної премії України	
9	ФІНАСОВІ НАДХОДЖЕННЯ (тис. грн):	
	за надання освітніх послуг за останній навчальний рік	
	обсяг фінансування наукових досліджень за останній календарний рік	

5.3.2. Відділ ліцензування та акредитації складає проект закріплення спеціалізацій спеціальностей Переліку 2015 за кафедрами університету та надає його на розгляд ректорату.

5.3.3. Право на першочергове закріплення в якості випускової за спеціалізацією спеціальності Переліку 2015 надається кафедрі, яка першою розпочала підготовку фахівців за спеціальністю Переліку 2010.

5.3.4. Вчена рада університету розглядає проект закріплення спеціалізацій, ухвалений ректоратом. За рішенням вченої ради видається наказ «Про закріплення спеціальностей і спеціалізацій за кафедрами ДВНЗ «НГУ».

5.3.5. Якщо підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальностями Переліку 2015 здійснюється на кількох кафедрах, наказом ректора визначається випускова кафедра за спеціальністю та створюється науково-методична комісія за відповідною спеціальністю. До складу цієї комісії обов'язково мають входити представники від кожної випускової кафедри, які здійснюють освітню діяльність за спеціалізаціями даної спеціальності.

5.3.6. Затверджений вченою радою перелік спеціалізацій спеціальностей надається до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для формування єдиної бази даних, запроваджених вищими навчальними закладами спеціалізацій, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти кожного рівня вищої освіти.

6. ПРИКІНЦЕВІ ЗАУВАЖЕННЯ

6.1. Положення оприлюднюється на сайті університету.

6.3. Положення поширюється на всі кафедри університету.

6.3. Положення підлягає перегляду та доопрацюванню, відповідно до змін нормативної бази України в сфері вищої освіти.

6.4. Відповідальність за впровадження Положення несуть перший проректор, декани факультетів, завідувачі кафедр.

Розробники проекту:

Науково-методичний центр
(Салов В.О., salovv@nmu.org.ua, Письменкова Т.О. pismenkovat@nmu.org.ua)

Центр моніторингу знань та тестування
(Одновол М.М., odnovolm@nmu.org.ua)

Відділ ліцензування та акредитації
(Калюжна Т.М., k_taisija@mail.ru)